הרב יעקב אריאל

דוד ושמעי בן גרא

(למאמריהם של הרב חיים אירם והרב שלמה רוזנפלד)

הרב חיים אירם (יצהר כז, עמ' 102-101) והרב שלמה רוזנפלד (עי' שם, עמ' 110), דנים בשתיקתו של דוד לשמעי בן גרא ובמשמעותה.

את השאלה הזו שואל ה'בני יששכר' (דרושים לכסלו-טבת): מדוע דרש דוד לא לנקות את שמעי בן גרא על אשר קיללו קללה נמרצת ביום לכתו מחניים? והרי דוד לא היה מלך באותה שעה! ותירץ ששמעי כפר במלכות בית דוד כולה ולא רק בדוד המלך בלבד, ולכן נענש.

הבני יששכר מסתייע בפסוקים בספר שמואל ב (יט, כג):

> ויאמר דוד: מה לי ולכם בני צרויה כי תהיו לי היום לשטן? היום יומת איש בישראל? כי הלוא ידעתי כי היום אני מלך על ישראל.

יש להשים לב למילה "היום". דוד לא מחל בעצם לשמעי. הוא התכוון רק לדחות את ענישתו. דוד ניחן בסבלנות. גבורה היא כבישת יצרים ודחייתם לשעת כושר. הוא הטיל משימה זו על שלמה. דוד נמנע מלהעניש בעצמו את שמעי משום שראה בו את שליח ה' שבא להעניש אותו על חטא בת שבע. מחילתו לשמעי הייתה רק אישית על הפגיעה בכבודו האישי. אולם הוא לא מחל לשמעי על מרידתו בבית המלוכה עצמו; ועל כן ביקש משלמה, שלא היה לו חשבון אישי עם שמעי, להעניש אותו על הפגיעה במלכות.